

Маємо права

на дитину

Як батьки, законні опікуни та інші близькі Ви маєте свої права, пов'язані з дитиною-маленьким пацієнтом. Познайомтеся з ними з нашої брошури.

www.fundacjamatecznik.pl

[f/ FundacjaMatecznik](https://www.facebook.com/FundacjaMatecznik)

[i/ fundacja_matecznik](https://www.instagram.com/fundacja_matecznik)

ДИТИНА, БАТЬКИ, ОПІКУН

Дитина, тобто неповнолітня особа, - це людина до 18 років.

Законний представник це батько, мати або законний опікун, можуть бути також прийомні батьки (якщо суд доручив їм функцію законного опікуна).

Фактичний опікун - це особа, яка здійснює реальну постійну опіку над неповнолітнім, наприклад, бабуся під час відсутності батьків.

Увага!

- Повнолітня жінка, яка народила дитину, відразу ж вступає в батьківські права, передбачуваним батьком дитини є чоловік жінки. Також, коли пара більше не разом, і дитина народилася до закінчення 300 днів з моменту набрання чинності рішення про розставання / розлучення.
- У разі неформальних відносин - необхідно визнання батьківства чоловіком і підтвердження матір'ю дитини в РАГСі. Варто зробити це ще під час вагітності.

БЛИЗЬКА ЛЮДИНА ДЛЯ ДИТИНИ

Для пацієнта близькою людиною є будь-яка людина, на яку він вказує. Для дітей **близькими людьми є ви, як батьки, а також й інші вказані люди**. Буває, що під час більш тривалої госпіталізації в лікарні, супроводжуючою для дитини буде бабуся, інший родич або няня - тоді саме вони вступають в права близької людини.

ПРАВО НА КОНТАКТ

Близькі люди мають **право супроводжувати дитину в будь-який час** під час надання допомоги у лікарні, поліклініці та інших установах. Це одне з найважливіших для Вас прав у випадку медичної опіки над неповнолітнім. Воно міститься в багатьох, в тому числі міжнародних правових актах.

Ви можете супроводжувати свою дитину також вночі, і лікарня повинна створити відповідні умови в міру своїх можливостей. Ви не обмежені віком дитини - так само маєте право доглядати як за хворим новонародженим, так і за 17-річною дитиною.

Незаконно просити Вас залишити дитину на час забору крові або коли її забирають в процедурний кабінет, унеможливаючи його супровід. Ваша присутність навіть при важких і болючих процедурах, буде величезною підтримкою для дитини.

Теоретично людина, надаючи медичну допомогу, може **відмовити присутності близької людини**, але тільки в двох випадках (епідемічна небезпека або безпека здоров'я пацієнта). Це має бути зазначено в медичній документації. На практиці педіатричні лікарні намагаються дозволити присутність батьків при маленьких пацієнтах навіть під час епідемії.

ДОДАТКОВИЙ ДОГЛЯД

Додатковий догляд - це будь-який немедичний догляд за пацієнтом. Це може бути допомога в зміні положення, вставанні з ліжка, годуванні, одяганні або користуванні з туалету. **Право це належить кожному пацієнту незалежно від віку і виникає безпосередньо із Закону про права пацієнта та Уповноваженого з Прав Пацієнта.**

Витрати на здійснення цього права (наприклад, споживання комунальних послуг батьками, які перебувають у лікарні з дитиною) у випадку осіб неповнолітніх не можуть бути стягнуті з їх опікунів.

Увага!

Коли Твоя дитина повинна довше перебувати в лікарні після пологів, а Ти почуваєш себе добре, можеш бути виписана з установи. Якщо цього не хочеш:

- поговори з психологом лікарні,
- поговори з Уповноваженим з прав пацієнта, який працює в лікарні,
- зрештою, маєш право перебувати зі своєю дитиною 24 години на добу, якщо відчуваєш, що маєш на це сили.

ПРАВО ДО ВИРАЖАННЯ ЗГОДИ

Як батьки, Ви маєте право приймати рішення щодо здоров'я Вашої дитини. Це стосується також питання згоди або відмови на обстеження та різні медичні процедури. У лікарні /клініці вас **завжди повинні запитувати дозволу**, перш ніж вживати медичних заходів.

Пам'ятайте, однак:

- ▶ У разі розбіжностей між батьками щодо згоди на будь-яке втручання, рішення прийме суд (sąd opiekuńczy).
- ▶ Якщо ви відмовляєтеся від даної процедури, а її невиконання піддає дитину ризику шкоди здоров'ю, лікар може звернутися до суду.
- ▶ Якщо ситуація вимагає негайної медичної допомоги, лікар може виконати дії без згоди батьків або суду, по можливості консультуючись з іншим лікарем.
- ▶ Якщо Ви залишили дитину з іншою близькою людиною і дитині потрібна медична допомога, згоду може висловити саме ця людина як фактичний опікун.
- ▶ Для молоді від 16 річного віку, необхідна загальна згода-одного з батьків і дитини.

ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ

Як батьки, Ви маєте право на **повну інформацію про стан здоров'я дитини**, яка буде Вам представлена зрозумілою мовою. Таке ж саме право має дитина старше 16 року життя-лікар не може від нього нічого приховувати.

Молодші діти також мають право на інформацію, але надану у відповідній мірі та з використанням відповідних слів.

Ви також можете дати згоду на те, щоб інші близькі люди отримували інформацію про здоров'я Вашої дитини.

Повнолітня дитина (тобто з 18 років) повинна дати згоду на надання Вам інформації про стан її здоров'я.

ДИТИНА-ОСОБЛИВИЙ ПАЦІЄНТ

Неповнолітній пацієнт особливо захищений законом. У 2018 році Омбудсмен з прав дитини і Уповноважений з прав пацієнта зібрали основні правові записи, в тому числі з Європейської конвенції про права дитини в лікарні і розробили Декларацію Прав Дитини-Пацієнта (Kartę Praw Dziecka-Pacjenta).

Karta Praw Dziecka - Pacjenta

Пам'ятайте, що, згідно з сучасними знаннями, Ви, як батьки, являєтеся **важливим елементом команди, лікуючої дитину**.

Джерела (станом на вересень 2023р.):

1. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.
2. Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry.
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
4. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.

**Ми навчаємо жінок, що вони
мають голос у пологовому залі,
і надаємо психологічну
та юридичну підтримку,
коли цей голос ніхто не слухає.**

**Хочеш дізнатися більше?
Ласкаво просимо на сайт
www.fundacjamatecznik.pl**

**Ти з Великопольська? Потрібна
юридична чи психологічна
підтримка? Напиши нам:
kontakt@fundacjamatecznik.pl**